

Lapsiystävällinen toimintakulttuuri

LAPE-kärkihankkeen toimenpideohjelmaan on kirjattu ”Lapsen oikeuksia edistävän toimintakulttuurin osana otetaan käyttöön **lapsivaikutusten arviointi ja tuotetaan välineitä lapsilähtöiseen budjetointiin** sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin sekä palveluiden seurantaan”. Lapsi- ja perhepalvelujen hankesuunnitelman luvussa 5.1. on tästä johdettu seuraava tavoite:

- Levitetään lapsiystävällinen kunta -toimintamallia strategisen suunnittelun tueksi ja kehitetään sitä myös maakuntien sekä valtion viranomaisten tarpeisiin

Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman tavoitteena on lapsen oikeuksia ja tietoperustaisuutta vahvistava toimintakulttuuri. Tavoitetta kuvataan hankesuunnitelmassa tarkemmin näin:

- Kunnat, maakunnat ja valtion viranomaiset ovat saaneet välineet tietoon ja lapsen oikeuksiin perustuvaan päätöksentekoon ja toimintakulttuurin edistämiseen.

YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista (1989) on kehikko lasten hyvinvoinnin turvaamiseen ja edistämiseen. Sopimus asettaa valtioille velvoitteen ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin lainsäädännöllisiin, hallinnollisiin ja muihin toimiin lapsen oikeuksien toteuttamiseksi. Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma on osa lapsen oikeuksien sopimuksen täytäntöönpanoprosessia.

Suomen kansallinen lainsäädäntö on pyritty mukauttamaan lapsen oikeuksien sopimukseen. Monet keskeiset kehittämistarpeet liittyvät toimintakulttuuriin. Lapsenoikeusperustaisen toimintakulttuurin edistämässä on huomioitava YK:n lapsen oikeuksien komitean Suomelle antamat suositukset.

Lapsenoikeusperustaisen toimintakulttuurin edistäminen on sateenvarjo useille tavoitteille. Tässä projektissa laadittava ohjeistus lapsenoikeusperustaiseen toimintakulttuuriin piirtää kokonaiskuvan siitä, miten esimerkiksi lainsäädäntö, lapsiasioiden koordinointi, strateginen suunnittelu, lapsia koskevan tiedon keruu, lapsilähtöinen budjettianalyysi, kansalaisyhteiskunnan tukeminen sekä lasten osallisuus yhdessä muodostavat lapsiystävällisen toimintakulttuurin perustan. Esimerkiksi lapsivaikutusten arviointia ja lapsilähtöistä budjettianalyysiä koskevat projektisuunnitelmat tuottavat työkaluja lapsenoikeusperustaiseen toimintakulttuuriin.

Tämän projektisuunnitelman sateenvarjoluonteesta johtuen toimenpiteet liittyvät pääasiallisesti kouluttamiseen, tiedottamiseen ja tukimateriaalin tuottamiseen. Tässä projektissa:

- Laaditaan ohjeistus lapsenoikeusperustaiseen toimintakulttuuriin. Ohjeistusta voidaan soveltaa paikallisesti sekä hallinnon eri tasoilla. Kannustetaan ohjeistuksen käyttöön;
- Laaditaan indikaattorit toimintakulttuurin lapsenoikeusperustaisuuden arvioimiseksi ja seuraamiseksi; sekä
- Lisätään koulutuksen keinoin ja tukimateriaalia tarjoamalla tietoisuutta lapsen oikeuksista sekä lapsenoikeusperustaisesta toimintakulttuurista.

Lisätiedot:

Markku Rimpelä/Hämeenlinna markku.rimpela@hameenlinna.fi
Johanna Laaja/Unicef johanna.laaja@unicef.fi

